

end worde
alle zon-
Oversten
ge optrek-
gaan tot
heilig hof,
randelijke
boom des
oven en te
geloofs-
en Midde-
en het pad
e verplich-
straf en de
voldinding,
nen. Hij
nmer eens
in onzen
en der ge-
zal treën.
En Openb.
maar als
istus Jezus
tot Openb.
ovenal een
gezegenden
nederdaling
p Hij zaad
aderen zal
zijn zij, die
na heen de
boom des
met vrij-
te dienen.
hartigheid,
ezus Chris-
r geloof in
et paradys
God, waar
v. d. B.

K LEVEN

hap, welke
ke gemeen-
e provincie
poma toon
, zou dan
tionale OR-
gustus zou
anigtd: de
eerenvolk".
Niet zoo-
niet zou
neen. Maar
in de rijks-
plichtingen
lijke bur-
laatsen-
natio-
staan. De
aangelegd
organisaties
plaatselijke
laat staan,
gelden, ja

" zou kun-
selijke bur-
den Grief-
elkens weer
ied van Cy-

den teksten
iviteit
eten wordt.
n collecti-
orden opge-
ook wel een
collee-
heid in
ngen of af-
kt, dan kan
ke zijn van
chaam" van
chaam" ook
V. verwijst
juristischen
r maar een
in kan men
een collecti-
d, geen
n aanspraak

voord „poli-
het boven-
den waard,
ma van de

voor „cor-
r Radin, Le-
rations, dis-
ot 2.

Joden in Berenice" (in Cyrenalca). Daarmee wordt aangeduid de gemeenschap van de Joden in een bepaalde plaats. Die gemeenschap zou dan binnen de civiele, de burgerlijke gemeente dus, een eigen kring vormen, uiteraard met als geestelijk centrum het „Jeruzalem-dat-beneden-is", dat Paulus in den Galatenbrief dienstbaar noemt, „met haar kinderen"; terwijl dan de christenen hun centrum hebben in het Jeruzalem-dat-boven-is. Elders (Filipp. 3:20) spreekt hij tot de christenen, dat „óns politeuma" in den hemel is, vanwaar wij ook den Kurios, niet een Kurios als den Keizer van Rome, maar Christus, als Sötér, als Zaligmaker verwachten. Politeuma zou dus aanduiden de gegroeide gemeente, die in de burgerlijke gemeenschap (onder den Keizer) zich doet kennen als geregeerd vanuit de plaats waar Christus „zit", ter rechterhand van den Vader. We krijgen dan drie gedachtenschaakelingen:

a) de burgerlijke gemeente als politeuma heeft haar regeercentrum in Rome;

b) de Joden in zoo'n burgerlijke gemeente zeggen: maar ONS politeuma is in Jeruzalem, vanwaar we nog eens een glorieuzen „David" verwachten als Sötér, als Behouder, Redder.

c) de christenen in zoo'n burgerlijke gemeente houden elkander voor: maar ONS politeuma is in den hemel, in het boven-Jeruzalem, waar onze „David" al lang is, in zijn op grond van zijn kruislijden verdiende glorie; en vandaar verwachten wij Hem als ónzen Sötér, die ook ons in de glorie zal zetten.

Maar politeuma (eigensoortige en eigen-leven kennde gemeente) wordt als „sooma" (lichaam) hier tot een georganiseerde plaatselijke kerk, afgerond met een eigen adres, en zich afgrenzende in organisatie vorm tegen civile politeumata VOORZOOVER DIE STAAN ONDER HEIDENSCHEN EN AFGODISCHE jurisdictie, en tegen Joden met hun nog steeds gedroomde nationale, maar ook al afvallige, en dienstbare „vleeschelijke" trots, op zoek naar een nieuwen generalissimus David. Vormen dezen binnen de civiele gemeenschap een synagoge des Satans, zoo vormen de christenen in hun plaatselijke kerk een synagoge van den waren Zoon van David, den waren Archeeg-Koning-Basileus hierboven, een „sooma" (lichaam), d.w.z. een organisatie, plaatselijk een wettige eenheid, Van Christus, niet van Augustus of een anderen Caesar.

Politeuma zou dan zijn een collectiviteit (de christenen, als INDIVIDUEELE GELOOVIGEN, zijn naar elkaar toegekropen, en hebben elkaar omhelsd). En als dan later dit politeuma, deze gemeenschap, die — geheel correct — is genoemd naar haar s a m e n s t e l l e n d e e l e m e n t e n (de geloovigen), een SOOMA heet, een lichaam, dan zou daarmee aangegeven zijn, dat ze, nadat ze elkaar gevonden hadden („organisch") nu ook zich hadden georganiseerd tot „sooma" („lichaam") (instituut) geworden zijnde. Want een collectiviteit, die niet zich organiseert tot „sooma", vergaat en wordt verstrooid. In haar „sooma" (lichaam)-wording, in haar karakter dus als plaatselijke kerk met a m b t e n, en een bepaald adres, wordt het politeuma dus openbaar als wettelijk geregeld „sooma", „Sooma" van Christus is dan plaatselijke kerk. **HEELEMAAL NIET „QUA ORGANISME", DOCH „QUA INSTITUUT".** K. S.

a) Quelle que soit sa signification speciale, „koinon", comme „politeuma", désigne une collectivité et se détermine correctement par le génitif de ses éléments composants. De Vlasscher, p. 92, noot. Let op: „ons" politeuma, het politeuma van „ons-bij-mekkaar". Maar het „sooma" van Christus. Organisme-ideeën (iets anders dan kerk ALS organisme) ligt in de uitdrukking „vleesch van zijn vleesch", man en vrouw zijn één vleesch. In den coitus, doch vormen welbewust een rechtsfiguur in en door het sluiten van een wettig huwelijk, een „sooma", met rechtsfiguur. „Sooma" is dan wat door het huwelijk als daad ontstaat tegenover de wet: het gezin. Ze zijn individueel één „vleesch" met elkander, organisch: hun instituut (het wettig bekende gezin) is een „sooma".

Caricatuur?

Dr F. L. Bos schrijft in „De Roeper" van 5 Maart j.l. onder het opschrift: „Discussie onmogelijk", dat ik, evenals Prof. Dr K. Schilder, een caricatuurvoorstelling gegeven heb van wat in de tien stellingen letterlijk gezegd werd. Ik zou n.l. Dr Bos in de schoenen geschoven hebben en in De Rformatie en in „Dienst", het maandblad voor ouderlingen en diakenen, dat volgens hem een wettig besluit is: een besluit, genomen met meerderheid van stemmen, terwijl de derde stelling toch duidelijk zegt: als onwettig moet worden aangemerkt en rechtskracht ontzegd aan elk kerkelijk besluit, dat (kort uitgedrukt) in strijd is met Gods Woord en de K.O. Waaruit volgt, voor een kind te begrijpen, onmiddellijk, zegt Dr Bos, dat een wettig besluit is: een besluit, dat in overeenstemming is met Gods Woord en de K.O. Desondanks borduurde ik maar op het verkeerde stramen voort. Men zal begrijpen, zoo besluit Dr Bos, dat bij een dergelijke wijze van polemieken voor mij de discussie onmogelijk is.

Zoo verlaat dan Dr Bos de debat-zaal. Ik zou hem echter graag, eer hij uit het gezicht is, in Staringen

De taal van Gods volk

Op een van zijn tochten door Jeruzalem ontdekte Nehemia kinderen, die de Joodsche taal niet machtig waren, maar zoo wat hebreuwsch en asdodisch, wat joodsch en ammonietisch of wat joodsch en moabietisch door elkaar wauwelden. De oorzaak van dat „koeterwaalsch" in den mond van die jeruzalemsche kleinen was niet ver te zoeken: het waren kinderen van joodsche vaders en asdodische moeders, van israëlietische mannen en ammonietische vrouwen, van mannen uit Jeruzalem en vrouwen uit het land der Moabieten.

Als vader en moeder samen spraken, probeerde vader moeder met een mondje vol asdodisch tegemoet te komen en moeder trachtte vader met wat aangeleerd hebreuwsch te plezieren en de kinderen leerden zoo noch de taal van moeder naar behooren, noch van vader, maar brabbelden het een door het ander.

Fel en hartstoechtelijk heeft Nehemia met de vaders van deze kinderen getwist en hen onder eede laten beloven, dat het, voorzoover het aan hen lag, met deze vermenging uit zou zijn: dat ze voor hun zonen geen vreemde vrouwen zouden nemen en hun dochters niet aan heidensche mannen zouden geven. Dat optreden van Nehemia tegen die gemengde huwelijken was voor hem niet een kwestie van het zuiver houden van het bloed, maar van het bewaren van den geest, niet een zaak van het ras, maar van het houden van het verbond Gods. Hij stelde deze mannen Salomo tot een waarschuwend voorbeeld: er was geen koning als hij en hij was zijn God lief en zelfs hem deden de vreemde vrouwen zondigen! (Neh. 13:23-27).

De taal is een van de uitgangen des levens en deze uitgangen zijn uit het hart. En als de menschen de taal van Gods volk en de taal der wereld door elkaar brabbelen, dan is dat mengelmoeisje in hun mond een symptoom dat ze half bij de Schrift en half bij de wijzen der wereld zijn ter schole gegaan: hun taal maakt hen openbaar.

Leg Uw oor maar eens te luisteren!

Dan kun ge er van schrikken, hoe krom de menschen óók in de kerk spreken soms over den HEERE en Zijn groote werken. Dan hoort ge gereformeerde menschen reppen van „onzen lieven heer", van „een menschwaardig bestaan"; dan hoort ge ze zeggen, dat een mensch toch „recht" heeft op geluk; op een van staatswege verzorgden ouden dag; dan spreken ze over „werkgevers" en „werknemers" alsof Zijne Majesteit de mensch het werk maar voor het geven en het werk maar voor het nemen heeft; dan hoort

trant willen toeroepen: geachte broeder, niet zoo haastig, sta eens even stil. Ik ben geen vriend van vitten, maar Dr Bos, hebt U niets verge-

Immers juist in denzelfden tijd dat Dr. F. L. Bos (met Ds. v. Teijlingen) zijn 10 stellingen publiceerde in „Eenigheid des geloofs" van 10 December 1948, had hij (4 December 1948) in „De Roeper" het volgende geschreven: „Maar als dat misschien verkeerde besluit wettig (onderstreeping van Dr Bos) genomen is met meerderheid van stemmen, dan heeft de bezwaarde partij er zich vooralsnog naar te schikken. Hij kan — en dat is zijn volste recht — trachten dat besluit ongedaan te krijgen, maar zoolang dat niet gebeurd is, heeft hij dat besluit te aanvaarden en als rechtsgeldig te erkennen".

Ik heb in mijn artikelenreeks Dr Bos op dat tweede gebruik, en nu in geheel anderen zin, van het woord „wettig" gewezen. Het is geen klein verschil, of ik het woord „wettig" bezig:

A. in den zin van: wat bij stemmen-meerderheid is vastgesteld; of

B. met de betekenis: wat vastgesteld is in overeenstemming met Gods Woord en de K.O.

Dr F. L. Bos laat mijn verwijzing naar A liggen. Hij reageert er niet op. Hij schenkt er geen aandacht aan. Hij heeft het klaarblijkelijk vergeten. Hij zegt alleen: onwettig was 10 December wat in strijd is met Gods Woord en de K.O. Welnu, dan is wettig wat overeenkomt met Gods Woord en de K.O. Wie het anders voorstelt, teekent van mijn opvatting een caricatuur, en met zoo iemand discussieer ik niet verder.

Maar met dat al maakt Dr Bos A niet ongedaan. En hij maakte A practisch gelijk aan B, dat is: wat vastzit aan een besluit, bij meerderheid van stemmen genomen, is bij hem hetzelfde als wat vastzit aan een besluit, dat in overeenstemming is met Gods Woord en de K.O. O zeker, hij zegt wel, dat men bij A het recht heeft, zich te verzetten, en men zich aan een verkeerd besluit niet mag onderwerpen. Doch als hij dat recht door vele restricties beperkt heet, legt de „bezwaarde" toch in 't eind nog het loodje. Maar de zaak waarop het aankomt en waarom ik mijn aanval richtte is, dat in de kern-quaestie A en B worden geïdentificeerd. Willen we ze ter verifieering even naast elkaar leggen?

OP EN OM 'T KERKPLEIN

ge niet meer van een meisje, dat dienen, maar van een, die — Kuyper signaleerde het reeds voor jaren — „in betrekking" gaat. En in de kerk beluistert ge soms de taal van de meest onschijnlijke mystiek; hoort ge van „spanning" spreken op een wijze, waarop de Schrift het niet doet; beluistert ge klanken, meer aan de spraakmakende gemeente der existentie-filosofen dan aan de Schriften van profeten en apostelen ontleend.

En ook die taal openbaart de harten. Dat koeterwaalsch is een symptoom van verval, straks van den afval van den hoogen God.

We hebben óók reformatie in onze taal noodig! Gods volk moet meer zijn eigen taal spreken!

De taal van Gods volk!

„De tale Kanaäns"?

Nu, dát liever niet!

Want wat men zoo onder „de tale Kanaäns" verstaat, het typische seetetaaltje, dat in bepaalde kringen van godsdienstige menschen gesproken wordt, komt ons voor zelf een van de meest sterke stalen van de „vermenging der talen" te zijn. Het is een jargon, dat én uit de klare bron der Schriften én uit de troebele bronnen van een onschijnlijke filosofie en onbijbelsche mystiek wordt gevoed en dat in den loop der tijden uit de studeerkamers van scholastici en de zielseenzame vertrekken van mystici via den kansel naar de kerkbanken gevloerd en daar gestold is.

Maar wat we wel moeten leeren is: de taal der Schriften te spreken.

Zooals ons voorgelacht het bouwen van het land van Hem heeft afgekeken, die den hemel en de aarde schiep, maar een hof plantte; zooals onze voorouders het van den HEERE geleerd hebben „met de wol van de kudde zich te kleeden, toen God rokken van vellen maakte en hun die aantrok; zoo hebben ze ook het spreken van Zijn lippen afgelezen, toen Hij tot hen sprak. En met hun spreken is het verkeerd gegaan, toen ze ophielden naar Hem te hooren; de ongehoorzaamheid aan den HEERE is de bron óók van het taalbederf. En het herstel, de dagelijkse vernieuwing ook van ons spreken, komt alleen door het hóoren van het Woord. Hier heeft ook de prediking, dat krachtig middel tot zaligheid een roeping van God. Zij heeft de taal der gemeente te vormen door zelf de taal van de Schrift, de spraak van den Heiligen Geest door te geven en vóór te spreken.

D. E. C.

A

„De Roeper" van 4 December (over besluit bij meerderheid van stemmen).

„In art. 31 K.O. „is geen sprake van rechtsgeldig maken, maar van voor rechtsgeldig houden. Dat gaat er dus van uit, dat het besluit al rechtsgeldig is. Daarop rust de plicht om het als rechtsgeldig te erkennen".

„In dit verband moet ik iets zeggen over het z.g. ratificatierecht. Ofschoon er onder ons zijn, die daarover spreken, bestaat dit ratificatierecht m.i. niet".

„Best mogelijk, dat de bezwaarde partij gelijk heeft en dat het genomen besluit verkeerd is. Maar als dat misschien verkeerde besluit wettig genomen is met meerderheid van stemmen, dan heeft de bezwaarde partij er zich vooralsnog naar te schikken".

Vertoont nu A sprekend de trekken van B, en omgekeerd, of niet?

Heb ik misgetast door aan B toe te schrijven wat van A geldt?

En als het woord „caricatuur" gebruikt wordt, wie is voor die caricatuur aansprakelijk?

B

„Eenigheid des geloofs" van 10 December (over wettig besluit, d.i. een besluit in overeenstemming met Gods Woord en de K.O. „De Roeper" van 5 Maart).

„Elke wettige beslissing van een kerkelijke vergadering is als zodanig bindend, en behoort voor vast en bondig te worden gehouden, d.i. als rechtskrachtig te worden erkend".

Mitsdien moet worden afgewezen:

a. het z.g. ratificatierecht der mindere vergaderingen;

b. het recht van de tegen een wettig besluit bezwaarde partij, zich daarvoor vooralsnog niet te onderwerpen", etc.

maar gezegd: stelling 1 is fout. Het is in dit verband een „gedachten-construëtie”. Want het gaat hier niet om de abstracte vraag, of iets zeer in 't algemeen naar Gods Woord en de K.O. is. Maar om de zeer concrete vraag, of wat menschen poneeren in een bepaald geval naar Gods Woord en de K.O. te zijn, juist is. Dat beteekent: hier had aanstonds, in stelling 1, de ratificatieplicht ingeschakeld moeten worden. En voorts: met stelling 1 klopt heelemaal niet wat daaruit wordt afgeleid, dus wat achter „mitsdien” staat. Dr Bos zegt: het ratificatie-recht moet afgewezen, WANT elke wettige beslissing van een kerkelijke vergadering is als zodanig bindend, en behoort als rechtskrachtig te worden erkend. Ik zal er nu geen kinderen bijhalen, maar dit kan natuurlijk nooit juist zijn. In welke gevallen zou het ratificatie-recht inderdaad niet bestaan? In twee gevallen. Ten eerste: als de Synodebesluiten, als alle Synodebesluiten altijd, zonder eenige uitzondering van tijd of omstandigheid, zouden zijn in overeenstemming met Gods Woord of de K.O. Dit beweert Dr Bos vanzelf niet. Staat ook niet in stelling 1, dus dat is af. Dan schiet alleen over Uw opvatting, Dr Bos, van art. 31, dus dat de Synode de beslissing neemt, die aanstonds rechtskrachtig is en aanstonds onderwerping eischt (men moet dan achteraf nog eens nagaan, of de zaak wel in orde is). Maar ziet U dan niet, dat U in dit laatste geval bezig zijt met Uw „interpretatie” van art. 31, dat handelt over een besluit, bij meerderheid van stemmen genomen? Ziet U niet, dat mijn critiek volkomen juist was, en dat U feitelijk in stelling 1 moet lezen: Elke wettige beslissing, dat is een beslissing, bij meerderheid van stemmen genomen? U kunt nooit de afwijzing van het ratificatie-recht gronden op het feit, dat besluiten, die in overeenstemming zijn met Gods Woord en de K.O. bindend zijn. U kunt die afwijzing alleen gronden op een misverstand ten aanzien van art. 31. Waar B staat, moet A gelezen worden.

Wat is deze polemiek mijnerzijds? Zucht om gelijk te hebben? Ik kon niet dulden, dat in de Oosterbeekse sfeer, waarvan de tien stellingen uitvloeisel zijn, en dat in „De Roeper” van 4 December de vrijmaking voor mijn oogen doodgeknepen werd. Daarom heb ik wat Dr Bos noemt „voortgebordeurd”, naar ik meen rustig en zakelijk, gedocumenteerd. Wie zegt: naar art. 31 is elk Synodebesluit, bij meerderheid van stemmen genomen, rechtsgeldig en moet als rechtsgeldig erkend worden; het ratificatie-recht dient afgewezen, want het bestaat niet; men moet altijd beginnen, zich vooralsnog aan elk synodebesluit te onderwerpen, die is, wat zijn kerkrechtelijk standpunt betreft, principieel met paken zak naar het kerkrechtelijk standpunt der gebonden kerken overgelopen.

Wat was de hoofzaak in de vrijmaking? Verbond, sacrament, wedergeboorte? Van zeer ingrijpend belang. Innig dankbaar, aan de binding ontkomen te zijn. Maar 't was kwestie nummer één niet. Dat was de synodocratische leer inzake de autoriteit der synoden, anders gezegd: de aanval op het Koning-schap van Christus.

Hoeveel synodebesluiten zijn er in den loop der eeuwen niet genomen, zijn er nog pas niet genomen, zullen er nog niet genomen worden, die in 't geheel niet in overeenstemming zijn met de Heilige Schrift? En als ik nu zeg: elk synodebesluit, met meerderheid van stemmen genomen, is aanstonds rechtsgeldig, moet vooralsnog aanstonds aanvaard worden — dan heb ik in datzelfde oogenblik menschen woord gesteld naast, ja boven Gods Woord, en zo lang mijn onderwerping duurt, heb ik Christus ontroond en menschen Zijn plaats doen innemen.

Kregen de stellingen-auteurs hun zin, er zou een nieuwe, on-Schriftuurlijke binding komen. Artikel 7 van de Geloofsbelijdenis ware verloochend. Een van de allervoornaamste grondpijlers der Reformatie van de 16e eeuw ware weggebroken.

Wie van dit laatste uit de Schrift overtuigd wil worden, leze wat Calvijn schrijft in zijn „Instituut”, Boek IV, hoofdstuk 8, 9 en 10. In het begin van hoofdstuk 8: „Daarom moet men hier bedenken, dat alle gezagen waardigheid, die de Geest in de Schrift hetzij aan de profeten, hetzij aan de apostelen, hetzij aan de opvolgers der apostelen toekent, in haar geheel niet eigenlijk gegeven wordt aan de menschen zelf, maar aan den dienst, waarover zij gesteld zijn; of (om duidelijker te spreken) aan het Woord, welks bediening hun is toe-

vertrouwd”. (Spatieëring hier en elders van mij, P. D.). Welke stelling hij dan met tal van Schriftuurplaatsen, gelijk ook alle volgende, toelicht. Voorts: „Dit zij dus een vaste grondstelling, dat men geen ander Woord Gods moet hebben, waaraan men in de kerk plaats geeft, dan wat eerst in de wet en de profeten, en verder in de apostolische schriften vervat is, en dat er geen andere wijze is om beoorloofde in de kerk te leerend en naar het voorschrift en den regel van dat Woord”. Vervolgens: „Christus is dan eerst voorzitter (van de conciliën) wanneer Hij de gemaakte vergadering door Zijn Woorden Geest bestuurt”. Verder: Zij (de consciëntiën) moeten één Koning erkennen, namelijk Christus, hun Vrijmaker; en zij moeten door één wet der vrijheid, namelijk het heilige Woord des Evangelie's geregeerd worden, indien ze de genade, die ze eenmaal in Christus verkregen hebben, willen behouden; zij mogen door geen dienstbaarheid gehouden en door geen banden vastgesnoerd worden”.

En ten slotte, nog één getuigenis uit zeer vele, als Calvijn verwezen heeft naar 1 Petrus 5:3: „Daarom vermaan hen Petrus, wanneer hij de herders aan hun plicht herinnert, de kudde zoo te weiden, dat ze geen heerschappij oefenen tegen den ciers, met welken naam hij het erfdeel Gods, dat is het volk der geloovigen, aanduidt. Indien wij dit naar behooren overwegen, dat het niet geoorloofd is op den mensch over te dragen hetgeen God maakt tot wat van Hemzelf is, zullen wij inzien, dat hierdoor afgesneden is alle macht, die zij voor zich opeischen, die zich willen verheffen om iets in de kerk te bevelen zonder Gods Woord”. Samengevat: „het is de zaak der religie, dat is der hemelsche wijsheid, alleen aan Gods mond te hangen”.

PSALM 22: 15-22

(Vertaling N.B.G.)

Als water ben 'k op d'aarde uitgestort
en als een potscherf is mijn kracht verdord,
zie hoe het hart tot weeke was mij word,
ja, is gesmolten.
Mijn droge tong heeft haast haar macht
verloren
van boozen, die mij hand en voet doorboren;
Gij legt mij, door den hond tot buit verkoren,
in 't stof des doods.

Zij kijken toe, 'k ben tot vermaak en spot.
Zij deelen al mijn kleed'ren door het lot.
Wees, HEERE, dan niet verre, o sterke God,
haast U ter hulpe.
Maak Gij mijn vijand tot een prooi der
vossen *)

kom toch mijn ziel, die eenzaam is verlossen
uit leeuwenkuil en van den hoorn der ossen
en van het zwaard.

A. v. B.

*) Psalm 63: 11.

Wat Calvijn hier zegt is goed, want het is naar Gods Woord. Het stramien dat ik gebruikte: Christus alleen Bisschop en Meester, was niet verkeerd. Niet omdat ik meen met Calvijn in te stemmen, maar wijl ik overtuigd ben, geschreven te hebben in overeenstemming met het klare Woord van God.

Wat is tot hertoe de houding van Oosterbeek geweest?

Oosterbeek toonde zich zeer vredelievend tegenover de gebonden kerken. Maar wie in eigen kring zich te weer stelde, kreeg den wind van voren. De woorden: „extremisten”, „nieuwe bindingen”, „gedachten-construëties” waren niet van de lucht. Maar het oog ziet van zich af. Waar zaten inderdaad de extremisten? En van „nieuwe bindingen” en „gedachten-construëties” gesproken — zie boven.

Wat droeg Oosterbeek tot hertoe voor vrucht? Het kwam met liefde-betugingen en vredesklanken. Maar intusschen verwekte het onvrede, verwarring en verdeeldheid in eigen geladeren. Weet men wel wat men aangericht heeft?

Ik ben zeer dankbaar, dat de overgrootste meerderheid van ons volk de zaak dóór heeft. En zich niet op slechtouw laat nemen. Wie af en toe „De Roeper” ter hand neemt, waant zich soms vlak in de buurt van de gebonden „Strijdende Kerk”.

Dit alles moest men toch zien.

En van den verkeerdten weg terugkomen.

Discussie onmogelijk?

O neen, discussie zeer wel mogelijk, ook al vreet ze onzen tijd weg.

En discussie vruchtbaar, als we Christus de plaats laten, die Hem toekomt. En samen nauwlettend luisteren naar Zijn woord om dat te doen.

P. D.

Het goed recht der vrijmaking (II)

We gaan nu het betoog, dat Ds J. A. Schep in zijn brochure „Te eng gebonden, wat nu?” tegen het goed recht der vrijmaking inbrengt nader bezien. En het eerste wat ons opvalt is dan:

HET BETOOG VAN Ds J. A. SCHEP IS OP ME-NIG PUNT INNERLIJK TEGENSTRIJDIG

a. Ds J. A. Schep meent dat de vrijmaking niet had moeten zijn, omdat er bij de synodes een hartstochtelijk begeeren was om de leer der waarheid naar Schrift en Belijdenis zuiver te bewaren. Dit blijkt uit de stukken. (pag. 70).

Doch laat dit zoo wezen. Verandert dit iets aan het feit, dat zij wat Ds J. A. Schep op pag. 67 zelf zegt: NIET handelden naar Gods Woord? En dat zij door de eenheid der belijdenis te raken, aan de eenheid der kerk raakten? (pag. 77). Ds J. A. Schep moge nu vergoelijkend zeggen „In de te enge binding lag ook een element van scheuring” (pag. 77). Die te enge binding was scheuring van de catholiciteit der kerk! En dit alles wordt niet goed omdat men „begeerde” de leer zuiver te houden. Dat erkent Ds J. A. Schep ook als hij schrijft: „Men moet hertegen van onze kant niet inbrengen, voor wat betreft de zonde van de te enge binding, dat 't toch allemaal zo goed bedoeld was en dat het ging om handhaving van de belijdenis, zoals de kerkelijke vergaderingen in oprechtheid meenden dat deze sprak”. (pag. 67).

Doch met dit laatste schijnt het ons in tegenspraak als dan toch die goede begeerte der Synodes wordt aangediend om te zeggen, dat de vrijmaking had nagelaten moeten worden.

b. Ds J. A. Schep zegt ook dat men zijn kerk niet vals mag noemen.

Maar hij schrijft zelf, pag. 79: „Hierin (n.l. in de weigerachtigheid om schuld te erkennen, v. B.) zal verandering moeten komen, willen onze kerken op den duur niet metterdaad een markant kenmerk van de valse kerk gaan vertonen: het weigeren van zich te bekeren van zonden o.a. door die zonden te belijden”.

Dus zal volgens Ds J. A. Schep voortgaan in wat zij heden doet zijn kerk als vals aan de kaak stellen. Waarom mag men haar dan thans niet zoo noemen? Want reeds jaren weigert zij te erkennen de schuld die Ds J. A. Schep haar nu wel voor het eerst ook zelf voorhoudt, maar die haar door anderen reeds sinds lang aangewezen werd. De kerk wordt toch niet pas vals als zij Ds Schep geen gehoor geeft? Maar als zij de waarheid afwijst! Ook hier schijnt het betoog van den schrijver innerlijk tegenstrijdig!

c. Hetzelfde geldt van Ds Schep's zeggen, dat men tijdelijk de leeruitspraken als zodanig had moeten aanvaarden met openlijke afwijzing van de interpretatie der Synode; als wij naast deze uitspraak van pag. 74 leggen, wat we lezen op pag. 63: „Zo werd het trouwe ambtsdragers op dit punt voor hun geweten onmogelijk gemaakt om het ambt naar behoren te vervullen”.

DS J. A. SCHEP GEEFT GEEN JUISTE TEEKENING VAN DE FEITEN.

Hij zegt, dat art. 31 K.O. wel te eenzijdig werd toegepast, maar dat men de K.O. toch niet negeerde. Doch wie herinnert zich niet de betoogen uit dien eersten tijd, dat de Synode boven de K.O. staat. Zij kan die wijzigen. Zij is als een regeling der werkzaamheden bij een Kerkeraad. Zij zegt bij art. 79 wel wat een kerkeraad niet mag. Die mag niet alleen schorsen, maar behoort den genabuurden kerkeraad daarin te betrekken. Doch dit beperkt de bevoegdheid der Synode niet! enz. Noem dit dan maar geen negeren van de K.O.! En is de verkrachting van het recht-van-niet-voor-vast-en-bondig-houden soms een eenzijdig interpreteren van de omschrijving van dit recht?

DS SCHEP'S BEROEP OP CALVIJN SCHIET TE KORT.

In het eind van zijn betoog verwijst Ds Schep naar Dr A. D. R. Polman's „Zonder krijgsmanser en vlag”. Doch heel de methode van het beroep, dat dit geschrift op de historie doet is gecritiseerd door Drs R. H. Bremmer: „Met onbevlekt blazoen”. Wij behoeven hier de critiek van deze laatste brochure niet te herhalen. Maar Ds Schep had daaraan niet voorbij mogen gaan. Hij had die moeten weerleggen, indien hij Polman's afgewezen betoog wilde gebruiken. Misschien kent Ds Schep het geschrift van Drs Bremmer niet. Want het is reeds verschenen in den tijd, toen Ds J. A. Schep nog vanwege felle verontwaardiging naar eigen zeggen niet objectief oordeelde. Doch wij kennen het wel. En zoolang Ds Schep de critiek van deze brochure niet weerlegt, achten wij zijn beroep op Calvijn à la Dr Polman al van de voren geoordeeld.

DS SCHEP TEEKENT DE SITUATIE TEN TIJDE DER VRIJMAKING NIET GOED.

Men kan nu wel gemakkelijk zeggen, dat de vrijmaking nagelaten had moeten worden en dat daardoor de scheuring is gekomen, maar hoe stonden de zaken? Tenzij men, als Ds Schep, toen ter tijd „door felle verontwaardiging” niet objectief oordeelde, kon ieder zien, dat de eenheid van belijdenis geschonden werd.

Wie m
zweeg
ambt
len w
kan D
kanten
door co
prest w
gestoten
Hadden
waartoe
ontslag
Het
weg van
had mo
„Amster
eens „R
Jan. '45
missie n
er een
alsof he
vagina
dit pad
gegaan
maal he
weg we
worden!
Schilder
kerk mi
conflict
Brenge d
een prin
wuste al
is het ta
uit gewo
van apos
(K. C.
pag 65/6
Er was t
het fund
Ds Schep
Ook w
kanten i
26: „Wij
zonder m
schriften
hands or

DS SCHIET VOOR.

Het st
brochure,
De vrijm
moeten d
gravamer
Het is
de Herv
scheiding
keerd gel
moesten
zelf de m
Doch i
afsluitend
die onze
voor ons
in ons m
PING, di
redeneere
ten gaan.
Door te
van een v
schiet hij
In ditze
heid” niet
haar reed
ken bij de
te doen i
houde en
Maar D
Geref. Ke
Dit verwo
zijn eigen
hinderde
verkeerd
king goed
critiek op
Want D
het zegge
te roepen
verwerpen
consciënti
kerk, die
wóórden!
Vrij van
In de R
De Reform
dat Ds Sc
ter mee tr
voor de T
den leer
prijst. Ook
hen, die n
denis sche
in zijn am
leer lijden.
Men knu